

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Станислава Панчева Георгиева, НБУ, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Счетоводство)“, професионално направление 3.8 „Икономика“.

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Финансов контрол)“ в УНСС на тема „Усъвършенстване модела на вътрешен одит в публичния сектор в Република Албания“, с автор Йонида Рифат Бектеши, разработен под научното ръководство на доц. д-р Красимир Василев Йорданов.

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 2613/11.10.2023 г. на Зам.-ректора по НИД на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Йонида Рифат Бектеши се е обучавала в професионално направление 3.8 Икономика, докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Финансов контрол)“ към катедра „Финансов контрол“, Финансово-счетоводен факултет на УНСС по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Финансов контрол)“ през периода от 2019 г. до 2022 г., съгласно Заповед на Ректора № 3249/30.12.2019 г. Обучението е осъществено в редовна форма и е финансирано от държавата.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Предложеният за становище труд е разработен в обем от 215 страници, в т.ч. увод, три глави, заключение и списък с използвана литература. Към него са предвидени 4 приложения. Приложени са също декларация за оригиналност, благодарности, списък на публикации по дисертационния труд, списъци на таблици, графики и фигури, списък на използвани съкращения и съдържание в общ обем от 17 страници. В основния му текст се откриват 37 таблици, 34 графики и 14 фигури на модели. Използваната литература в него наброява 258 заглавия, от които 15 са интернет източници.

Изследването в дисертационния труд е посветено на актуална, важна и дискуссионна тема, която е слабо разработвана в специализираната литература. В съответствие с прецизно определените в него обект и предмет на изследване е направен анализ на модела на вътрешен одит в публичния сектор на Република Албания и на тази основа са предложени възможности за неговото усъвършенстване. За целта е проучена критично правната рамка, която регламентира дейността на вътрешния одит в публичния сектор в Р. Албания,

вкл. характеристиките и дейността на вътрешните одитори в страната; анализирани са литературни източници и добри практики, отнасящи се до ефективността на вътрешния одит; изследвана е ефективността на вътрешния одит и това как тя се възприема от ключови участници в одитния процес в Р. Албания; оценени са перспективите за развитие на вътрешния одит в публичния сектор и нивото на квалификация на лицата, които го извършват; анализиран е начина, по който се възприема дейността на вътрешните одитори и са обосновани насоки за усъвършенстване на вътрешния одит, съобразени със съвременните разбирания за неговата роля, място и функции, както и с очакваните ползи от извършването му в публичния сектор.

В научната разработка ясно личи използването на академичен подход към поставените проблеми. Изложението е логически подредено и правилно структурирано. Има прецизно формулирани обект, предмет, цел и задачи. Изследователската теза, подчертаваща необходимостта от усъвършенстване на модела за вътрешния одит в Р. Албания, е аргументирана и защитена. Стилът е научен, ясен и разбираем. Предлаганите идеи са обосновани и потвърдени със становища от научната литература по темата.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Йонида Бектеши предлага една добре обмислена и прецизирана методология за постигане на целта на своето изследване. Тя се основава на критичен анализ на законодателството, регулиращо дейността на вътрешния одит в Р. Албания, както и на задълбочено критично изследване на естеството на този одит и на факторите, които влияят на неговата ефективност. На тази основа тя предлага подобрения, които успешно могат да бъдат включени в модела за вътрешен одит в Р. Албания.

Висока оценка заслужава и умението на авторката на дисертационния труд да борави с аналитична и интерпретативна методология, базирана на първични и вторични данни, както и да използва убедително научен инструментариум, включващ анализ, синтез, моделиране и др. С помощта на този инструментариум и неговото прецизно използване тя успява да разкрие редица нерешени въпроси, касаещи вътрешния одит и неговото осъществяване в публичния сектор в Република Албания, а също и да предложи аргументирани решения за тях. Това дава основание да се потвърди категорично, че целта и задачите на дисертационния труд са изпълнени, а формулираната от докторантката теза е доказана.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Научните приноси в дисертационния труд са четири на брой и са коректно и ясно формулирани. Те имат теоретико-методологичен и практико-приложен характер, отразяват достоверно и точно достигнатите в научната разработка резултати и имат качествата на иновативно знание, полезно за усъвършенстването на вътрешния одит в публичния сектор в Р. Албания. Формулирането им е резултат от задълбочено и логически последователно завършено критично изследване по актуална дисертационна тема, в което с

помощта на използваната научна методология са направени важни за теорията и практиката изводи и предложения.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Част от идеите на автора, разгърнати и аргументирани в дисертационния труд, са популяризирани чрез включването им в доклади (4 бр.) и статии (2 бр.). Счита се, че в научната разработка се съдържат още значими резултати, които също е подходящо да получат по-широка публичност чрез представянето им на национални и международни научни форуми.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертационния труд е в обем от 46 страници. Той съдържа всички необходими реквизити за труд от този вид. В него са отразени вярно, синтезирано и ясно структурата и съдържанието на дисертационния труд на докторантката.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Към Йонида Рифат Бектеши се поставя следния въпрос: Какви резултати очаква дипломантката от въвеждането на предложените от нея подобрения на модела на вътрешния одит в публичния сектор в Република Албания?

8. Заключение

Представеният за становище дисертационен труд от Йонида Рифат Бектеши е самостоятелно стойностно завършено научно изследване. В него ясно се откроява компетентността на дисертантката по отношение на използваните понятия, литература и нормативна база. Извършеното задълбочено емпирично изследване доказва по безспорен начин високата степен на познание на автора. Езикът и стилът на писане са на високо ниво. В научната разработка са обяснени, аргументирани и дефинирани важни проблеми и са предложени възможности за усъвършенстване на модела на вътрешния одит в публичния сектор в Република Албания. Направените предложения категорично потвърждават формулираната теза на дисертационния труд, която е умело доказана с помощта на прецизно подбрани научни методи. В контекста на дадената висока оценка поддържам присъждането на Йонида Рифат Бектеши на образователната и научна степен „доктор” в професионално направление 3.8 „Икономика“ по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (финансов контрол)“ за нейния труд на тема „Усъвършенстване модела на вътрешен одит в публичния сектор в Република Албания“.

01.11.2023г.
гр. София

Подпис:
/доц. д-р Станислава П. Георгиева/

DISSERTATION OPINION

By: Assoc. Prof. Stanislava Pancheva Georgieva, Ph.D, NBU, scientific specialty "Accounting, control and analysis of economic activity (Accounting)", professional direction 3.8 "Economics".

Subject: dissertation for the award of the educational and scientific degree "doctor" in professional direction 3.8. Economics, doctoral program "Accounting, control and analysis of economic activity (Financial control)" in UNSS on the topic "Improving the model of internal audit in the public sector in the Republic of Albania", with author Yonida Rifat Bekteshi, developed under the scientific guidance of Assoc. Prof. Krasimir Vassilev Yordanov, Ph.D.

Reason for presenting the opinion: participation in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation according to Order No. 2613/11.10.2023 of the Vice-Rector for Research and Development of the UNSS.

1. Information about the dissertation student

Yonida Rifat Bekteshi was trained in professional direction 3.8 Economics, doctoral program "Accounting, control and analysis of economic activity (Financial control)" at the department of "Financial control", Faculty of Finance and Accounting of UNSS in the scientific specialty "Accounting, control and analysis of economic activity (Financial control)" during the period from 2019 to 2022, according to Rector's Order No. 3249/12.30.2019. The training was carried out in regular form and was financed by the state.

2. General characteristics of the presented dissertation

The work proposed for opinion was developed in a volume of 215 pages, incl. introduction, three chapters, conclusion and bibliography. 4 applications are provided for it. Also attached are a declaration of originality, acknowledgments, a list of dissertation publications, lists of tables, graphs and figures, a list of abbreviations used and a table of contents totaling 17 pages. In its main text, 37 tables, 34 graphs and 14 model figures are found. The literature used in it counts 258 titles, of which 15 are internet sources.

The research in the dissertation is dedicated to a current, important and debatable topic, which is poorly developed in the specialized literature. In accordance with the precisely defined object and subject of research, an analysis of the model of internal audit in the public sector of the Republic of Albania was made and, on this basis, opportunities for its improvement were proposed. For this purpose, the legal framework that regulates the activity of the internal audit in the public sector in the R.

Ablania has been critically studied, incl. the characteristics and activities of internal auditors in the country; literary sources and good practices related to the effectiveness of the internal audit were analyzed; the effectiveness of the internal audit and how it is perceived by key participants in the audit process in the Republic of Albania was investigated; the prospects for the development of internal audit in the public sector and the level of qualification of the persons who perform it have been assessed; the way in which the activity of internal auditors is perceived is analyzed and guidelines for improving the internal audit are justified, in line with modern understandings of its role, place and functions, as well as with the expected benefits of its performance in the public sector.

The scientific development clearly shows the use of an academic approach to the problems posed. The presentation is logically arranged and properly structured. It has a precisely formulated object, subject, goal and tasks. The research thesis underlining the need to improve the internal audit model in the Republic of Albania is argued and defended. The style is scientific, clear and understandable. The proposed ideas are substantiated and confirmed with opinions from the scientific literature on the subject.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

Yonida Bekteshi offers a well-thought-out and refined methodology to achieve the goal of her research. It is based on a critical analysis of the legislation regulating the activity of internal audit in the Republic of Albania, as well as a thorough critical study of the nature of this audit and the factors that influence its effectiveness. On this basis, it proposes improvements that can be successfully incorporated into the internal audit model in the Republic of Albania.

The ability of the author of the dissertation to handle an analytical and interpretive methodology based on primary and secondary data, as well as to convincingly use a scientific toolkit including analysis, synthesis, modeling, etc., deserves high praise. With the help of this toolkit and its precise use, she managed to reveal a number of unresolved issues concerning internal audit and its implementation in the public sector in the Republic of Albania, and also to propose reasoned solutions to them. This gives reason to categorically confirm that the purpose and tasks of the dissertation have been fulfilled, and the thesis formulated by the doctoral student has been proven.

4. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

The scientific contributions in the dissertation are four in number and are correctly and clearly formulated. They have a theoretical-methodological and practical-applied nature, reflect reliably and accurately the results reached in the scientific development and have the qualities of innovative knowledge, useful for the improvement of the internal audit in the public sector in the Republic of Albania. Their formulation is the result of a thorough and logically consistent completed critical research on a current dissertable topic, in which, with the help of the scientific methodology used, conclusions and proposals important for theory and practice were made.

5. Evaluation of dissertation publications

Part of the author's ideas developed and argued in the dissertation have been popularized by including them in reports (4 items) and articles (2 items). It is considered that the scientific development contains more significant results, which are also appropriate to receive wider publicity through their presentation at national and international scientific forums.

6. Evaluation of the abstract

The abstract of the dissertation is 46 pages long. It contains all the necessary requisites for work of this kind. It accurately, synthesized and clearly reflects the structure and content of the PhD student's dissertation .

7. Criticisms, recommendations and questions

The following question is posed to Yonida Rifat Bekteshi: What results does the graduate expect from the introduction of her proposed improvements to the internal audit model in the public sector in the Republic of Albania?

8. Conclusion

The dissertation submitted for opinion by Yonida Rifat Bekteshi is an independently valuable completed scientific research. It clearly highlights the competence of the dissertation student in terms of the used concepts, literature and legal framework. The in-depth empirical research carried out indisputably proves the high degree of knowledge of the author. The language and writing style are of a high standard. In the scientific development, important problems are explained, argued and defined, and possibilities for improvement of the internal audit model in the public sector in the Republic of Albania are proposed. The proposals made categorically confirm the formulated thesis of the dissertation , which is skilfully proven with the help of precisely selected scientific methods. In the context of the given high evaluation, I support the awarding of Yonida Rifat Bekteshi the educational and scientific degree "Doctor" in professional direction 3.8 "Economics" in the scientific specialty "Accounting reporting, control and analysis of economic activity (financial control)" for her work on the topic "Improving the internal audit model in the public sector in the Republic of Albania".

November the 1st, 2023

Signature:

Sofia

/ Assoc. prof. Stanislava P. Georgieva, Ph.D/